

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

حوزه: معاونت بیمه‌ای

موضوع: تنقیح، تلخیص و تجمیع بخشنامه‌ها و دستورهای اداری
بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری

معاونین محترم مدیران کل مستقل ستادی
مدیران کل تأمین اجتماعی استان
مدیران دهان تأمین اجتماعی استان

با سلام

در اجرای بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۳/۱۳۳۰۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۷ با موضوع "تنقیح بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان" و به منظور شفاف‌سازی مقررات، تسهیل در ارائه خدمات و ارتقاء امور، ایجاد وحدت رویه و همچنین بازنگری در ضوابط مربوط به ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی مصوب ۱۳۳۹ (موضوع بخشنامه شماره ۲۳۳ مورخ ۱۳۵۱/۹/۶ فنی)، قانون بیمه‌های اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۷۹/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی، آئین‌نامه اجرائی مصوب ۱۳۸۰/۳/۹ هیات وزیران و اصلاحات بعدی مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ و سایر مقررات موضوعه و به منظور رضایتمندی ذینفعان، توجه ادارات کل استان‌ها و واحدهای تابعه را به رعایت و اجرای دقیق مفاد این بخشنامه جلب می‌نماید.

- فصل اول: قوانین و مقررات

- فصل دوم: تعاریف

- فصل سوم: نحوه شناسایی و نامنویسی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر

- فصل چهارم: فرآیند بیمه پردازی رانندگان

- فصل پنجم: احتساب سوابق پرداخت حق بیمه

- فصل ششم: حمایتها و تعهدات

- فصل هفتم: مقررات مالی

- فصل هشتم: سایر موارد

فصل اول: قوانین و مقررات

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۱- قوانین:

- الف- قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ مجلس شورای ملی.
- ب- قانون الزام شرکت‌ها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و برنامه مصوب ۱۳۶۸.
- پ- قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۷۹/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی.
- ت- بند (ض) تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور.
- ث- قانون استفساریه در مورد قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی.
- ج- قانون اصلاح قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ مجلس شورای اسلامی.
- چ- قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- آیین نامه‌های اجرایی و مصوبات هیات وزیران، شورای عالی تأمین اجتماعی، هیات امناء و هیات

مدیره سازمان:

- الف- آیین نامه اجرایی شماره ۱۲۷۵۰/ت/۲۳۹۰۴ هـ مورخ ۱۳۸۰/۳/۲۸ هیات وزیران .
- ب- مصوبه شماره ۱۰۰/۱۰۳۱۳ مورخ ۱۳۸۰/۴/۳ شورای عالی تأمین اجتماعی.
- پ- مصوبه شماره ۱۱۰۰/۲۴۸۳۲ مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۹ هیات مدیره سازمان.
- ت- مصوبه شماره ۱۱۰۰/۸۰۴۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۸/۸ هیات مدیره سازمان.
- ث- آیین نامه اجرایی ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۳۸۹/۱/۳۱ هیات وزیران.
- ج- مصوبه شماره ۴۷۲۳۴/۱۱۹۲۸۱ مورخ ۱۳۹۰/۶/۱۲ هیات وزیران.
- چ- مصوبه شماره ۴۷۳۲۴/۱۶۲۱۷۹ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۴ هیات وزیران.
- ح- مصوبه شماره ۲۰۳۳۴/ت/۵۰۵۰۱ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۲ هیات وزیران.
- خ- مصوبه شماره ۱۱۰۰/۹۶/۲۹۷۴ مورخ ۱۳۹۶/۸/۱۳ هیات مدیره سازمان.

۳- دادنامه‌های هیات عمومی دیوان عدالت اداری و نظریه های حقوقی:

- الف- دادنامه شماره ۶۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۴ هیات عمومی دیوان عدالت اداری.
- ب- دادنامه شماره ۲۴۳-۲۴۴ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲ هیات عمومی دیوان عدالت اداری.
- پ- دادنامه شماره ۷۲ مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۷ هیات تخصصی بیمه، کار و تأمین اجتماعی (دیوان عدالت اداری).
- ت- نظریه شماره ۷۱۰۰/۹۵/۳۶۲۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۴ دفتر امور حقوقی و دعاوی سازمان(وقت).

۴- تفاهم نامه ها، توافق نامه ها و ابلاغیه ها:

- الف- موافقت نامه مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲ فی مابین وزارت راه و ترابری (وقت) و سازمان تأمین اجتماعی و توافق به عمل آمده با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای (حمل و نقل و پایانه‌های کشور) تاریخ شمول رانندگان ترانزیت از ۱۳۷۴/۲/۱ تعیین شده است.
- ب- موافقت نامه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۰ فی مابین سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور(وقت) و سازمان تأمین اجتماعی.
- پ- تفاهم نامه سه جانبه فی مابین وزرای رفاه و تأمین اجتماعی (وقت)، تعاون (وقت) و سازمان تأمین اجتماعی مورخ ۱۳۸۶/۳/۲۷.
- ت- ابلاغیه توافقات به عمل آمده فی مابین سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها و ستاد سوخت کشور موضوع ابلاغیه مربوط به صدور پروانه کار/ مجوز فعالیت رانندگان فعال در حمل و نقل بار و مسافر درون شهری مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۲.

فصل دوم: تعاریف

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۵ - راننده حمل و نقل عمومی بار و مسافر بین شهری:

الف- راننده حمل و نقل عمومی بار و مسافر بین شهری به راننده‌ای اطلاق می‌گردد که دارای گواهینامه رانندگی معتبر و متناسب با وسیله نقلیه عمومی بین شهری (وانت بار، سواری، مینی بوس، کامیونت، اتوبوس و کامیون) بوده و کارت هوشمند (دفترچه کار) رانندگی وی توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای (سازمان حمل و نقل و پایانه‌ها) صادر و فاقد کارفرما می‌باشد.

ب- کلیه رانندگانی که تا قبل از سال ۱۳۷۲ براساس دفترچه‌های پرداخت حق بیمه و از تیر ماه سال ۱۳۷۲ تا تاریخ تصویب آئین نامه اجرایی قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر بین شهری (لغایت شهریور ماه ۱۳۸۰) طبق صورت وضعیت مسافر یا بارنامه، حق بیمه پرداخت و دارای دفترچه کار معتبر رانندگی و فاقد کارفرما و هرگونه پوشش بیمه‌ای بوده‌اند، مشمول قانون مزبور تلقی و می‌بایست حق بیمه مربوطه را رأساً پرداخت نمایند.

پ- سایر رانندگانی که از تاریخ ۱۳۸۰/۷/۱ (تاریخ اجرای آئین نامه یادشده) به بعد جهت آنان دفترچه کار یا کارت هوشمند رانندگی صادر می‌شود از تاریخ صدور مشمول این قانون قرار می‌گیرند.

۶- راننده حمل و نقل عمومی بار و مسافر درون شهری:

الف- راننده حمل و نقل عمومی بار و مسافر درون شهری به راننده‌ای اطلاق می‌گردد که دارای گواهینامه معتبر و متناسب با وسیله نقلیه عمومی درون شهری (وانت بار، کامیونت، سواری، مینی بوس، اتوبوس و ...) بوده و مجوز فعالیت معتبر رانندگی (پروانه، کارت و...) وی توسط مراجع ذیصلاح صادر و فاقد کارفرما می‌باشد.

توجه: سازمان‌های متولی در امور مربوط به ناوگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری تحت نظارت شهرداری‌ها شامل سازمان‌های مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهری، حمل و نقل همگانی بار و مسافر، اتوبوسرانی و سازمان مدیریت حمل و نقل بار و سایر مراجع ذیربط (با تأیید اداره کل نامنویسی و حسابهای انفرادی) می‌باشند.

ب- با توجه به قانون اصلاح قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ مجلس شورای اسلامی، از تاریخ تصویب این قانون کلیه رانندگان وسایط نقلیه عمومی حمل و نقل بار و مسافر درون شهری که دارای مجوز فعالیت معتبر بوده‌اند همانند رانندگان بین شهری مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان قرار گرفته‌اند.

تذکر: رانندگان دارای گواهینامه پایه ۳ رانندگی با توجه به ضوابط مقرر و به شرط ارائه معرفی نامه از سازمان‌های متولی، صرفاً بعنوان راننده درون شهری شناخته می‌شوند.

۷- دفترچه کار (کارت هوشمند) رانندگی:

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

وفق بند (پ) ماده (۱) آئین نامه اجرایی قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۷۵۰/ت/۲۳۹۰۴ هـ مورخ ۱۳۸۰/۳/۲۸ هیات وزیران، دفترچه کار رانندگی معتبر وفق قوانین و مقررات مربوط به حمل و نقل جاده‌ای، عبارت است از دفترچه یا برگه‌ای که به عنوان مجوز فعالیت رانندگان در بخش حمل و نقل عمومی بین شهری صادر گردیده و به منزله شناسنامه فعالیت راننده می‌باشد.

براساس اعلام سازمان حمل و نقل جاده‌ای طی نامه شماره ۵۴۳۰۵/۷۴/۱ مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۲ کارت هوشمند رانندگی از تاریخ ۱۳۸۴/۶/۱ جایگزین دفترچه کار رانندگی حمل و نقل بار و مسافر بین شهری گردیده است، از این رو در این بخشنامه از عبارت کارت هوشمند به جای دفترچه کار رانندگی استفاده شده است.

۸- مجوز فعالیت (پروانه / کارت) رانندگان درون شهری:

مجوزی است که جهت فعالیت رانندگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر درون شهری توسط مراجع ذیصلاح صادر و دارای مدت اعتبار معین می‌باشد.

۹- نرخ حق بیمه:

نرخ حق بیمه کلیه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری مطابق با ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی (۲۷٪ کامل) می‌باشد.

در اجرای بند (ض) تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، بند «ب» ماده (۱۱) آئین نامه اجرایی ماده (۷) قانون هدفمندسازی یارانه‌ها، توافقات بعمل آمده فی‌مابین سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها و ستاد سوخت کشور، کلیه رانندگان حمل و نقل عمومی بار و مسافر بین شهری و درون شهری که قبل از تاریخ ۸۹/۱۰/۱ مشمول قانون اخیرالذکر قرار گرفته‌اند (رانندگان قدیم)، در صورت پرداخت حق بیمه در مهلت مقرر طبق ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی کماکان از معافیت حق بیمه به میزان ۱۰/۲۷ (ده بیست و هفتم) سهم دولت و ۳.۵/۲۷ (سه و نیم بیست و هفتم) سهم هدفمندسازی یارانه‌ها برخوردار خواهند شد.

سایر رانندگانی که از تاریخ ۸۹/۱۰/۱ به بعد و تا تاریخ صدور این بخشنامه مشمول بهره مندی از معافیت حق بیمه سهم هدفمند سازی یارانه‌ها قرار گرفته‌اند (رانندگان جدید)، در صورت پرداخت حق بیمه در مهلت مقرر طبق ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی از معافیت حق بیمه ۱۳.۵/۲۷ (سیزده و نیم بیست و هفتم) سهم هدفمندسازی یارانه‌ها برخوردار خواهند شد.

توجه ۱: کلیه رانندگانی که در یک سال آخر منتهی به تاریخ صدور این بخشنامه از معافیت مربوطه (کمک دولت و هدفمند سازی یارانه‌ها) برخوردار گردیده‌اند، در صورت احراز سایر شرایط مقرر در قانون و آئین نامه اجرایی مربوطه و اعتبار کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی، تداوم برخورداری ایشان از تسهیلات معافیت بخشی از حق بیمه مندرج در قوانین مزبور بلا مانع خواهد بود.

توجه ۲: رانندگان بیمه پرداز مشمول معافیت بخشی از حق بیمه که ظرف مدت ۶ ماه پس از انقضای اعتبار کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی نسبت به تمدید یا تجدید کارت/ مجوز فعالیت رانندگی خود و تداوم بیمه پردازی با

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

استفاده از معافیت اقدام نمی‌نمایند، از شمول معافیت مزبور خارج و در صورت مراجعه بعد از مهلت مزبور و درخواست ادامه بیمه پردازی از طریق بیمه اجتماعی رانندگان، می‌بایستی حق بیمه متعلقه را با نرخ کامل پرداخت نمایند.

۱۰- دستمزد مقطوع:

درآمد ماهانه‌ای که طبق ماده (۳۵) قانون تأمین اجتماعی برای راننده تعیین و مبنای دریافت حق بیمه و ارائه خدمات قانونی قرار می‌گیرد.

الف- طبق مصوبه شماره ۱۰۰/۱۰۳۱۳ مورخ ۱۳۸۰/۴/۳ شورای عالی تأمین اجتماعی و مصوبه شماره ۱۱۰۰/۲۴۸۳۲ مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۹ هیأت مدیره سازمان و اصلاحات بعدی آنها، میزان دستمزد مقطوع برای کلیه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری در سال ۱۳۸۰ معادل ۱/۳ برابر و از سال ۱۳۸۱ لغایت اسفند ۱۳۹۶ جهت رانندگان مینی‌بوس و سواری بین شهری معادل ۱/۱ برابر و سایر رانندگان بین شهری معادل ۱/۳ حداقل دستمزد تعیین گردیده است.

ب- طبق مصوبه شماره ۱۱۰۰/۹۶/۲۹۷۴ مورخ ۱۳۹۶/۸/۱۳ هیأت مدیره سازمان و اصلاحات بعدی آن ضریب دستمزد رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری از تاریخ ۱۳۹۷/۱/۱ بشرح ذیل تعیین و مبنای دریافت حق بیمه و ارائه تعهدات قانونی قرار گرفته است:

- رانندگان بین شهری: وانت بار، سواری، مینی‌بوس و کامیونت ۱/۲ برابر حداقل دستمزد.

اتوبوس، کامیون و... ۱/۵ برابر حداقل دستمزد.

- رانندگان درون شهری: اعم از وانت بار، کامیونت، سواری، مینی‌بوس، اتوبوس و... معادل ۱/۱ برابر حداقل دستمزد.

فصل سوم: نحوه شناسایی و پذیرش رانندگان حمل و نقل بار و مسافر

به موجب قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب مورخ ۱۳۷۹/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی و آئین نامه اجرایی مربوطه موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۷۵۰/ت/۲۳۹۰۴ هـ - مورخ ۱۳۸۰/۳/۲۸ هیأت وزیران و قانون اصلاح قانون مزبور مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ مجلس شورای اسلامی، کلیه رانندگان وسایط نقلیه حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری مشمول مقررات عام قانون تأمین اجتماعی قرار گرفته و مکلفند حق بیمه مقرر در این قانون را رأساً و بر مبنای درآمدی که طبق ماده (۳۵) قانون تأمین اجتماعی تعیین می‌گردد، پرداخت نمایند.

۱۱- مدارک مورد نیاز:

رانندگان حمل و نقل بار و مسافر فاقد کارفرما می‌توانند جهت نامنویسی یا به روز رسانی رابطه بیمه ای/اطلاعات شخصی، با به همراه داشتن مدارک ذیل به واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی شعبه مراجعه نمایند.

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

الف- تکمیل فرم درخواست و ثبت آن در دبیرخانه شعبه.

ب- اصل گواهینامه رانندگی معتبر و متناسب با نوع وسیله نقلیه.

پ- اصل کارت هوشمند رانندگی (بین شهری)، مجوز فعالیت/ پروانه کار معتبر (درون شهری).

ت- معرفی نامه صادره از سوی مراجع ذیربط جهت رانندگان جدیدالورود.

ث- اصل کارت وسیله نقلیه.

ج- اصل سند وسیله نقلیه جهت مالکین (و ارائه اسناد و قرارداد انجام کار در مواردی که وسیله نقلیه بنام راننده

متقاضی بیمه پرداز نباشد).

توجه ۱: کلیه مدارک فوق می بایست پس از رویت و تصویر برداری به متقاضی عودت داده شود. بدیهی است در صورت فراهم شدن امکان دریافت اطلاعات برخط از سامانه های ذیربط، تصویر برداری از مدارک مذکور نیز موضوعیت نخواهد داشت.

توجه ۲: دوره اعتبار مجوز فعالیت / پروانه کار رانندگان درون شهری و کارت هوشمند رانندگان بین شهری می بایست توسط واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی در سیستم ثبت گردد.

توجه ۳: حداکثر سن مجاز رانندگان درون شهری برای مردان و زنان تا پایان سال ۱۳۹۴، پنجاه (۵۰) سال تمام در زمان ثبت درخواست در دبیرخانه واحد اجرایی و پس از تاریخ مزبور و با توجه به تسری قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری به رانندگان درون شهری، کنترل شرط سنی و انعقاد قرارداد فاقد موضوعیت می باشد.

۱۲- راننده متقاضی می بایست رأساً به واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی شعبه که نشانی محل سکونت و یا اشتغال وی در محدوده آن قرار دارد، مراجعه و نسبت به تکمیل فرم شماره ۱ پیوست و ارائه مدارک مندرج در بند (۱۱) اقدام نماید.

توجه: نظر به اهمیت اخذ و بروزرسانی نشانی محل سکونت رانندگان به منظور پیگیری احکام مطالباتی، لازمست تمهیدات نرم افزاری لازم در سامانه خدمات غیر حضوری جهت تکمیل و یا اصلاح آن پیش بینی گردد. بدیهی است نحوه ابلاغ احکام مطالباتی این قبیل بیمه شدگان مطابق بخشنامه تلخیص، تجمیع و تنقیح ابلاغ احکام و اوراق به شماره ۱۰۰۰/۹۹/۸۹۷۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۱ می باشد.

۱۳- واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی شعب سازمان موظفند پس از ثبت کلیه اطلاعات مورد نیاز در سیستم (از جمله مجوزهای اشتغال به امر رانندگی) و تطبیق مندرجات فرم با اصل مدارک، ضمن احراز هویت، نسبت به انجام کنترل های لازم درخصوص همپوشانی های درون سازمانی (براساس ماتریس همپوشانی های بیمه ای موضوع بخشنامه شماره (۴) نامنویسی و حسابهای انفرادی) و تخصیص شماره تأمین اجتماعی و یا بروزرسانی رابطه بیمه ای اقدام و

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

متعاقب آن متقاضی را به منظور انجام معاینات پزشکی و تایید سلامت و قابلیت استعداد جسمانی جهت شغل رانندگی به واحد امور بیمه شدگان ارجاع نماید.

توجه: کنترل همپوشانی برون سازمانی (علی‌الخصوص همپوشانی با صندوق بیمه‌های اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر موضوع قانون استفساریه مصوب هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی) و سایر سازمانهای پایه بیمه گر، پس از امکان استعلام برخط از پایگاههای ذیربط اجرایی خواهد شد.

۱۴- چنانچه واحد امور بیمه شدگان پس از بررسی های لازم، شرایط معافیت از انجام معاینات پزشکی اولیه متقاضی را مطابق بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۹/۱۹۶۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۳ احراز ننماید، مکلف است فرم شماره ۲ پیوست را وفق ضوابط اجرایی مقرر در بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۴/۱۳۴۶۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۲ حوزه معاونت درمان و فنی و درآمد (وقت) از سیستم دریافت و وی را به منظور انجام معاینات پزشکی و تأیید سلامت و قابلیت استعداد جسمانی جهت شغل رانندگی به مرجع معاین معرفی نماید.

۱۵- در صورتیکه متقاضی از انجام معاینات پزشکی اولیه معاف یا براساس نظریه مرجع مربوطه، دارای قابلیت و استعداد جسمانی جهت شغل رانندگی باشد و سلامت وی تأیید گردد، همچنین از کارافتاده کلی نباشد و یا در صورت ازکارافتادگی کلی قادر به امر رانندگی باشد، واحد امور بیمه شدگان مکلف است راننده درون شهری را به منظور اختصاص کد مربوطه و بیمه پردازی به واحد وصول حق بیمه و متقاضی راننده بین شهری را برای صدور برگ پرداخت علی الحساب سه ماهه به واحد امور مالی شعبه راهنمایی نماید.

توجه ۱: بیمه شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه اختیاری که در زمان انعقاد قرارداد مربوطه نسبت به انجام معاینات پزشکی فوق الذکر اقدام نموده اند، با احراز سایر شرایط مقرر در زمره مشمولین بیمه رانندگان درون شهری/ بین شهری قرار می گیرند و می توانند بدون انقطاع در پرداخت حق بیمه از طریق بیمه رانندگان نسبت به ادامه بیمه پردازی خود با رعایت نرخ دستمزد مربوطه اقدام نمایند که در این صورت از انجام معاینات پزشکی اولیه معاف خواهند بود.

توجه ۲: نحوه انجام معاینات پزشکی رانندگان، همانند معاینات صاحبان حرف و مشاغل آزاد و با هزینه متقاضی خواهد بود.

توجه ۳: در صورتیکه متقاضی براساس نتیجه معاینات پزشکی در ارتباط با شغل رانندگی از کارافتاده کلی شناخته شود، لازمست نتیجه معاینات پزشکی در سیستم ثبت و اطلاعات مربوط به اینگونه رانندگان در فایل جداگانه نگهداری و سیستم بطور هوشمند از دریافت حق بیمه و اقدامات بعدی خودداری نماید.

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۱۶- رانندگان درون شهری پس از اتمام مراحل ثبت نام، انجام معاینات پزشکی و اخذ کد راننده با لحاظ اعتبار مجوز فعالیت مشمول مقررات بیمه اجتماعی رانندگان قرار گرفته و می‌بایست با مراجعه به سامانه خدمات غیرحضوری سازمان نسبت به اخذ برگ پرداخت حق بیمه و پرداخت آن براساس ضوابط مربوطه در مهلت مقرر اقدام نمایند.

۱۷- رانندگان بین شهری می‌بایست به منظور دریافت برگ پرداخت و واریز مبلغ علی‌الحساب به واحد امور مالی و پس از واریز آن، جهت اخذ فرم شماره ۳ پیوست (که به صورت سیستمی صادر می‌شود) و معرفی به سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور به واحد امور بیمه شدگان مراجعه نمایند.

توجه: مبلغ علی‌الحساب واریزی راننده، می‌بایست توسط واحد امور مالی شعبه در کد حساب معین تحت عنوان علی‌الحساب رانندگان به تفکیک هر راننده (با کد شناسایی شماره ملی ذینفع) نگهداری گردد.

۱۸- از تاریخ صدور این بخشنامه رانندگان بین شهری که جهت صدور/ تمدید کارت هوشمند رانندگی به مرجع ذیصلاح معرفی می‌شوند پس از دریافت کارت هوشمند رانندگی، منحصراً در دوره اعتبار کارت هوشمند مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان قرار گرفته و بعد از اینکه اصل کارت هوشمند خود را به شعبه مربوطه ارائه می‌نمایند، اطلاعات آن می‌بایست توسط واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی در سیستم ثبت (درخصوص رانندگان جدید که فاقد کد راننده می‌باشند پس از تخصیص کد راننده بین شهری) و متقاضی را جهت اخذ برگ پرداخت حق بیمه (براساس ضوابط مربوطه در مهلت مقرر) به سامانه خدمات غیرحضوری راهنمایی نماید.

توجه: همزمان با ثبت اعتبار کارت هوشمند رانندگان جدید بین شهری توسط واحد مربوطه، مبلغ علی‌الحساب واریزی می‌بایست بصورت سیستمی در حساب پرداختی حق بیمه ماهانه (از تاریخ اعتبار کارت و در کد راننده) منظور گردد.

۱۹- به هنگام مراجعه رانندگان جهت اخذ گواهی پرداخت حق بیمه به منظور تجدید و تمدید کارت هوشمند رانندگی و یا مجوز فعالیت و یا در زمان اخذ صورتحساب بدهی (بیلان)، می‌بایستی وضعیت پرداخت حق بیمه راننده توسط واحد وصول حق بیمه کنترل و با توجه به قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری برابر مقررات نسبت به اخذ گردش حساب بدهی در دوره اعتبار کارت هوشمند یا مجوز فعالیت راننده اقدام و پاسخ مرجع ذیصلاح (سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور/ سازمان شهرداریها/ ادارات کل صنعت، معدن و تجارت و ...) طی فرم شماره ۴ پیوست صادر گردد.

توجه: ایجاد سوابق رانندگان در دوره اعتبار کارت هوشمند رانندگی / مجوز فعالیت منوط به پرداخت حق بیمه متعلقه بوده و می‌بایست تمهیدات مکانیزه لازم در این ارتباط پیش بینی گردد.

فصل چهارم: فرآیند بیمه پردازی رانندگان

بیمه پردازی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری که با رعایت قانون و آیین نامه اجرایی و مصوبات ذیربط نامنویسی و مبلغ علی‌الحساب مربوطه را به حساب سازمان واریز نموده اند، به شرح ذیل می‌باشد:

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

الف) - بیمه پردازی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر به صورت انفرادی:

۲۰- با توجه به اینکه دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه از ابتدای هر سال تغییر می یابد، برگه های پرداخت حق بیمه به صورت ماهانه جهت ماه قبل، ماه جاری و ماه آتی و حداکثر تا پایان اسفند ماه همان سال صادر خواهد شد.

۲۱- پس از اخذ کدکارگاهی جهت صدور برگ پرداخت با احتساب علی الحساب پرداختی عنداللزوم نسبت به محاسبه مابه التفاوت اقدام و در سایر ماه ها برای روزهای کامل ماه صادر می گردد.

۲۲- نظر به اینکه صدور، تجدید و تمدید کارت هوشمند رانندگی منوط به ارائه گواهی سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر پرداخت حق بیمه از سوی راننده می باشد، لذا درخصوص رانندگانی که درخواست اخذ گواهی پرداخت حق بیمه را می نمایند، واحد وصول حق بیمه میبایست ضمن کنترل پرداختی ها و اخذ گردش حساب رانندگان، حق بیمه متعلقه را با لحاظ مدت و دوره اعتبار کارت هوشمند رانندگی دریافت و سپس گواهی مورد نظر را طبق فرم شماره (۴) پیوست از سیستم اخذ و ممهور به مهر برجسته واحد وصول حق بیمه جهت ارائه به مرجع ذیربط به آنان ارائه نمایند.

توجه ۱: در صورت عدم توان پرداخت یکجای بدهی از سوی بیمه شده، صدور گواهی مزبور با ترتیب پرداخت بدهی (تقسیم) امکان پذیر خواهد بود.

توجه ۲: پس از راه اندازی سامانه استعلام وضعیت اعتبار کارت هوشمند رانندگی با سازمان حمل و نقل و پایانه ها، صدور و تمدید کارت هوشمند از طریق سامانه مزبور و به صورت برخط انجام خواهد شد.

۲۳- با توجه به اینکه کلیه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون و بین شهری مشمول بیمه های اجتماعی می باشند لذا در صورتی که در مهلت مقرر قانونی از پرداخت حق بیمه خود به سازمان خودداری نموده اند، مشروط بر اینکه کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی آنان در دوره مذکور دارای اعتبار باشد واحدهای اجرایی تابعه می بایست وفق قانون تأمین اجتماعی نسبت به اخذ گردش حساب و همچنین مطالبه حق بیمه متعلقه با نرخ کامل و با رعایت دستمزد مقطوع رانندگان به همراه جرائم مربوطه با رعایت ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی اقدام نمایند.

۲۴- در مواردی که کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگان بین شهری و درون شهری منقضی و فاقد اعتبار باشد، سیستم اجازه صدور برگ پرداخت و یا هر خدمت دیگری را به راننده موصوف نداده و بصورت مکانیزه وضعیت بیمه شده "غیر فعال/ مختومه" خواهد گردید.

۲۵- با توجه به صراحت ماده واحده قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری، مبنی براینکه "رانندگان راساً می بایست نسبت به بیمه پردازی خود اقدام نمایند"، تبدیل بیمه پردازی رانندگانی که بصورت انفرادی نامنویسی و حق بیمه خود را پرداخت می نمایند، از انفرادی به گروهی (شرکتهای تعاونی کارگزار) مجاز

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

نبوده و باید ترتیبی اتخاذ گردد که این گونه رانندگان رأساً و به صورت الکترونیکی نسبت به ادامه پرداخت حق بیمه اقدام نمایند.

ب- بیمه پردازی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر به صورت گروهی (کارگزاری رانندگان):

با توجه به اینکه براساس بند (۳) تفاهم نامه همکاری مورخ ۸۶/۳/۲۷ فی مابین وزارتین وقت رفاه و تعاون و این سازمان مقرر گردید در جهت تسهیل امور رانندگان، شرکتهای تعاونی حمل و نقل بعنوان کارگزار نسبت به تهیه و تنظیم لیست بیمه مشمولین قانون بیمه اجتماعی رانندگان حوزه ذیربط خود بطور ماهیانه با توجه به شرایط مربوطه اقدام نمایند، لذا در اجرای دقیق قانون یادشده و تفاهم انجام گرفته نحوه اقدام واحدهای اجرایی به شرح ذیل می باشد:

۲۶- شرکت های تعاونی حمل و نقل جهت تضمین ارسال لیست و پرداخت حق بیمه رانندگان، می بایست معادل حق بیمه سه ماهه وفق ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی و براساس بیشترین لیست ارسالی و میزان افزایش دستمزد هر سال نسبت به ارائه ضمانت نامه بانکی معتبر یا ملکی با تعهد کتبی صاحبان امضاء شرکت در دفترخانه اسناد رسمی مبنی بر پرداخت حق بیمه در مهلت مقرر قانونی به شعبه مربوطه اقدام نمایند. بدیهی است مسئولیت هرگونه اقدام مغایر با مراتب فوق و عدم اخذ تضامین فوق الذکر بر عهده مدیران کل استانها و رؤسای واحدهای اجرایی تابعه و مسئولین ذیربط خواهد بود. همچنین واحدهای اجرایی در صورت استنکاف شرکتهای موصوف از ارائه ضمانت یادشده، می بایست ترتیبی اتخاذ نمایند تا رانندگان موصوف سریعاً با تبدیل بیمه خود از گروهی به انفرادی، رأساً نسبت به پرداخت حق بیمه سهم متعلقه و بهره مندی از قانون اقدام نمایند. (اصلاحی مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۸)

توجه ۱: درخصوص آندسته از شرکتهای تعاونی حمل و نقل کارگزاری که در گذشته نسبت به ارسال لیست افرادی اقدام نموده اند که اسامی آنها در فهرست احصاء شده مندرج در سیستم موجود نبوده و موجب بهره مندی من غیرحق از مزایای مقرر در قانون به نفع خود و یا دیگران گردیده اند، واحدهای اجرایی میبایست باهماهنگی واحد حقوقی ادارات کل استان در اجرای ماده ۹۷ قانون نسبت به پیگیری موضوع از طریق مراجع قضائی و وصول خسارات مربوطه وفق مفاد ماده قانونی یادشده اقدام و از اخذ لیست مجدد شرکتهای مزبور اکیداً خودداری نمایند.

توجه ۲: درخصوص آن دسته از شرکتهای تعاونی حمل و نقل کارگزار که لیست مربوطه را بدون پرداخت تمام و یا بخشی از وجه حق بیمه ارسال و یا در برخی از ماهها از ارسال لیست و پرداخت حق بیمه به طور کامل خودداری و یا اینکه روزهای کارکرد همه و یا تعدادی از رانندگان را به صورت ناقص ارسال نموده اند، میبایست ترتیبی اتخاذ گردد تا ضمن پیگیری و وصول مطالبات مربوطه وفق ماده ۵۰ قانون و آئین نامه اجرائی آن و جلوگیری از اخذ لیست مجدد کارگزاریهای موصوف، رانندگان یاد شده را راهنمایی تا رأساً نسبت به پرداخت حق بیمه خود به صورت انفرادی اقدام نمایند.

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

توجه ۳: در اجرای دستورالعمل‌های جامع تهیه صورت حساب بدهی کارفرمایان و حسابجاری کارگاهها، لازمست با توجه به نرم افزار تعبیه شده نسبت به اخذ گردش حساب بدهی کارگزاریهای مذکور در مهلت‌های مقرر و همچنین پیگیری و وصول مطالبات اقدام لازم بعمل آید.

۲۷- واحدهای اجرایی تابعه، مجاز به دریافت لیست و حق بیمه تعاونی‌های حمل و نقل با حق بیمه کمتر از حق بیمه تعیین شده و یا لیست بدون وجه نبوده و می بایست به هنگام محاسبه ریاضی و فنی لیستهای ارسالی موضوع را دقیقاً بررسی و کنترل نمایند.

توجه: بدیهی است در صورت عدم پرداخت حق بیمه متعلقه، واحد اجرایی می بایست از تایید لیست خودداری و برابر مقررات اقدام نمایند.

۲۸- شرکتهای تعاونی حمل و نقل کارگزار از تاریخ صدور این بخشنامه مجاز به پذیرش راننده جدید جهت ارسال لیست و پرداخت حق بیمه نبوده ولیکن تداوم ارسال لیست و پرداخت حق بیمه آندسته از رانندگانی که لیست و حق بیمه آنان توسط شرکتهای مزبور قبلاً به سازمان ارسال و پرداخت گردیده است، با رعایت مفاد این بخشنامه بلامانع می باشد.

تذکره ۱: واحدهای اجرایی تا فراهم شدن امکان کنترل سیستمی، موظف به بررسی و تطبیق نفرات مندرج در لیستهای ارسالی توسط شرکتهای موصوف جهت رعایت مفاد بند فوق از جانب شرکت های تعاونی کارگزار می باشند. تذکره ۲: در صورت عدم رعایت و تخلف شرکت در اجرای مفاد بند فوق (فارغ از تایید/ عدم تایید اشتغال فرد در شغل رانندگی و شمول / عدم شمول بهره مندی از معافیت حق بیمه سهم سازمان هدفمندی یارانه ها)، شعب مجاز به پذیرش لیستهای آتی شرکت تعاونی کارگزار نبوده و در اسرع وقت می بایست نسبت به تبدیل بیمه پردازی کلیه رانندگان از گروهی به انفرادی اقدام نمایند.

تذکره ۳: مرکز فناوری اطلاعات، آمار و محاسبات موظف به فراهم نمودن امکان پایش و کنترل فهرست اسامی رانندگانی که لیست و حق بیمه آنها توسط شرکتهای تعاونی حمل و نقل (کارگزار) به سازمان ارسال و پرداخت می گردد با فهرست احصاء شده مندرج در سیستم و صحت سنجی امکان برخورداری آنان از معافیت حق بیمه (یارانه) سهم سازمان هدفمند سازی یارانه ها می باشد.

۲۹- با توجه به این که طبق قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری، رانندگان مشمول قانون مکلفند رأساً نسبت به پرداخت حق بیمه خود اقدام نمایند، لذا واحدهای اجرایی مجاز به تخصیص کد کارگاهی تعاونی کارگزار (۶۶۷۱۴) به شرکت‌های جدید نخواهند بود و آن دسته از شرکت های موصوف که قبلاً با اخذ کد مربوطه در زمره شرکتهای تعاونی کارگزار قرار گرفته‌اند مجاز به پذیرش راننده جدید و ارسال لیست و پرداخت حق بیمه متعلقه نخواهند بود.

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۳۰- ارسال لیست و پرداخت حق بیمه کارکنان ثابت (پرسنل اداری و دفتری غیر راننده) شرکت های تعاونی حمل و نقل کارگزار از طریق کد فعالیت اقتصادی ۶۶۷۱۴ به همراه لیست رانندگان مجاز نبوده و جهت ارسال لیست و پرداخت حق بیمه اینگونه کارکنان می بایست از طریق کد کارگاهی دفتر مرکزی شرکت و با رعایت مواد ۳۹، ۴۷ و ۱۰۱ قانون تأمین اجتماعی و لیست جداگانه اقدام گردد.

توجه: به منظور جلوگیری از بروز مشکلات اجرایی بیمه پردازی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر به صورت گروهی، مسئولیت رعایت مفاد این بخشنامه مستقیماً بعهده مسئولین بلافصل شعبه ذیربط و اداره کل استان خواهد بود.

فصل پنجم: احتساب سوابق پرداخت حق بیمه

۳۱- با توجه به تغییرات بعمل آمده در قوانین و مقررات بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری و اصلاحات بعدی آن و تفاوت در فرآیند نحوه بیمه پردازی رانندگان موصوف در مقاطع زمانی مختلف، نحوه احتساب سوابق بشرح ذیل می باشد:

الف)- بازه زمانی آذر ماه سال ۱۳۵۱ لغایت پایان سال ۱۳۷۱:

بر اساس رسید اوراق دفترچه های پرداخت حق بیمه رانندگان و کمک رانندگان کامیون های باربری، سوابق پرداخت حق بیمه توسط اداره کل نامنویسی و حسابهای انفرادی محاسبه و به واحدهای اجرایی ذیربط اعلام می گردد.

ب)- بازه زمانی سال ۱۳۷۲ لغایت شهریور ماه سال ۱۳۸۰:

با توجه به ثبت اطلاعات بارنامه و صورت وضعیت رانندگان باربری و مسافربری بین شهری در سیستم، استعلام سوابق در دوره یاد شده توسط واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی واحدهای اجرایی از طریق درگاه مرکزی ورود کاربران به نشانی <https://10.16.1.39/caa> انجام و سوابق پرداخت حق بیمه راننده توسط اداره کل نامنویسی و حسابهای انفرادی استخراج و اعلام می گردد.

ج)- بازه زمانی مهر ماه سال ۱۳۸۰ به بعد:

سوابق پرداخت حق بیمه رانندگان بصورت مکانیزه تولید و واحدهای اجرایی می بایست اطلاعات سوابق را از پایگاه سوابق استخراج و احصاء نمایند.

توجه: در صورت عدم تایید اشتغال رانندگان، در بدو امر سوابق غیرکارا و تداوم بیمه پردازی آنان از طریق بیمه رانندگان مجاز نبوده و پذیرش سوابق گذشته آنان منوط به ارائه درخواست از سوی ایشان و محاسبه و وصول حق بیمه ایام مربوطه براساس ماده ۴۰ قانون تأمین اجتماعی و به کسر مبالغ دریافتی خواهد بود. بدیهی است در صورت عدم ارائه درخواست، احتساب سوابق منتفی و استرداد وجوه دریافتی پس از کسر هزینه ها بلامانع خواهد بود.

فصل ششم: حمایتها و تعهدات

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

رانندگان مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری (مصوب ۱۳۷۹/۲/۲۸ و اصلاحات بعدی آن) با توجه به تبصره (۱) قانون مزبور با پرداخت حق بیمه و احراز شرایط مقرر در قانون تأمین اجتماعی همانند سایر بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی از مزایای مندرج در ماده (۳) قانون و تبصره‌های آن به استثنای مقرری بیمه بیکاری برخوردار خواهند شد.

درمان:

۳۲- ارائه حمایت درمان به رانندگان و افراد تحت تکفل ایشان منوط به پرداخت حق بیمه جاری می‌باشد.

تعهدات کوتاه مدت:

۳۳- غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری:

پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری به رانندگان بین شهری و درون شهری با رعایت شرایط ذیل و احراز سایر مقررات مربوطه می‌باشد:

الف- حق بیمه متعلقه در دوره‌های اعتبار کارت هوشمند و مجوز فعالیت راننده تا تاریخ شروع استراحت بطور کامل پرداخت شده باشد.

ب- راننده دارای کارت هوشمند یا مجوز فعالیت معتبر در مقطع شروع استراحت پزشکی باشد.

پ- مدارک مربوط به ایام استراحت پزشکی (به استثناء کمک بارداری) حداکثر ظرف یکماه از تاریخ شروع استراحت یا تاریخ ترخیص از بیمارستان (در موارد بستری) به شعبه ارائه شود.

توجه: تنظیم فرم استعلام وضعیت و معرفی به کار جهت پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری ضروری نمی‌باشد.

۳۴- کمک هزینه ازدواج:

پرداخت کمک هزینه ازدواج به رانندگان بین شهری و درون شهری با احراز سایر مقررات مربوطه بلامانع می‌باشد.

۳۵- سایر تعهدات:

پرداخت هزینه پروتز و اورتوز، کمک هزینه مراسم ترحیم (کفن و دفن)، کمک هزینه سفر، اقامت بیمار و همراه به رانندگان بین شهری و درون شهری با احراز سایر مقررات مربوطه بلامانع می‌باشد.

۳۶- حوادث:

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

بررسی حوادث بیمه شدگان راننده موضوع این بخشنامه حسب ضوابط مقرر در بخشنامه شماره (۱۶) امور بیمه شدگان خواهد بود.

تعهدات بلند مدت :

برخورداری رانندگان مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان و اصلاحیه آن از مزایای بازنشستگی، از کارافتادگی (کلی و جزئی) و فوت با توجه به سوابق پرداخت حق بیمه و در صورت احراز شرایط مربوطه همانند سایر بیمه شدگان بلا مانع خواهد بود.

۳۷- با توجه به دادنامه شماره ۶۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۴ هیات عمومی دیوان عدالت اداری، برقراری مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی و بازماندگان حسب مقررات مربوطه از تاریخ استحقاق صورت می پذیرد. بنابراین وصول حق بیمه رانندگان از تاریخ استحقاق تا تاریخ انقضای اعتبار دفترچه یا کارت هوشمند، موضوعیت نخواهد داشت.

۳۸- رانندگانی که جهت معاینه به مراجع معاین پزشکی و یا جهت دریافت کارت هوشمند و مجوز فعالیت رانندگی به مراجع ذیصلاح معرفی می شوند بیمه شده محسوب نشده و قبل از احراز شرایط بیمه شدن و پرداخت حق بیمه مقرر در قانون نمی توانند از حمایت‌های مندرج در این بخشنامه برخوردار گردند.

۳۹- در خصوص نحوه پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری در صورت پیش پرداخت حق بیمه، واحدهای اجرایی می بایست وفق دستورالعمل شماره ۱۰۰۰/۹۴/۱۲۹۲۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۵ اقدام نمایند.

۴۰- طبق دادنامه شماره ۲۴۳-۲۴۴ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲ هیات عمومی دیوان عدالت اداری، واحدهای اجرایی مجاز به صدور گواهی پرداخت حق بیمه جهت تمدید، تجدید و یا صدور کارت هوشمند رانندگان بازنشسته و یا از کارافتاده کلی نخواهند بود. بدیهی است در صورت تمدید، تجدید و یا صدور کارت هوشمند رانندگی افراد موصوف، مراتب به منزله اشتغال به کار مجدد محسوب و ضمن محاسبه و مطالبه حق بیمه متعلقه با نرخ کامل به همراه جرائم متعلقه در خصوص قطع مستمری برقراری نیز می بایست برابر مقررات موضوعه عمل نمایند.

توجه: براساس استعلام به عمل آمده از سازمان هدفمند سازی یارانه در صورت اشتغال مجدد رانندگان پس از بازنشستگی و یا از کارافتادگی، افراد موصوف از معافیت حق بیمه سهم سازمان اخیرالذکر خارج خواهند بود.

۴۱- چنانچه بیمه پردازی بدون انجام معاینات اولیه انجام شده باشد، در صورت درخواست متقاضی برای معرفی به کمیسیون پزشکی به منظور بهره‌مندی از حمایت از کارافتادگی، لازم است ضمن اخذ مدارک و مستندات درمانی مربوطه، مطابق بند ۳۴ بخشنامه شماره (۱۹) امور بیمه شدگان اقدام گردد. بدیهی است در صورت تشخیص از کارافتادگی کلی قبل از بیمه پردازی، معرفی متقاضی به کمیسیون پزشکی در خصوص آن بیماری امکان پذیر نخواهد بود.

فصل هفتم: مقررات مالی

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۴۲- کدهای نگهداری حساب های درآمد قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری:

ردیف	عنوان	کد حساب	استفاده کننده مجاز	
			واحد	خزانه
۱	بدهی سازمان هدفمند سازی یارانه ها بابت حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری از طرح هدفمندسازی یارانه ها سه و نیم بیست و هفتم	۳۳۱۲۶۱۹۱۰۰	*	
۲	بدهی سازمان هدفمند سازی یارانه ها بابت حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری از طرح هدفمندسازی یارانه ها سه و نیم بیست و هفتم	۳۳۱۲۶۱۹۲۰۰	*	
۳	بدهی سازمان هدفمند سازی یارانه ها بابت حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری از محل منابع حاصله از هدفمندسازی یارانه ها سیزده و نیم بیست و هفتم	۳۳۱۲۶۱۹۳۰۰	*	
۴	بدهی سازمان هدفمند سازی یارانه ها بابت حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری از محل منابع حاصله از هدفمندسازی یارانه ها سیزده و نیم بیست و هفتم	۳۳۱۲۶۱۹۳۰۰	*	
۵	پیش دریافت پوشش بیمه ای به گروههای خاص از محل منابع حاصله از هدفمندسازی یارانه ها (بخشنامه ۲/۳ مشترک فنی و درآمد)	۴۲۱۲۰۰۰۰۰۰۲	*	
۶	حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری سیزده و نیم بیست و هفتم	۶۱۹۳۰۰۰۰۰۰	*	
۷	حق بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری هفده بیست و هفتم	۶۱۹۱۰۰۰۰۰۰ ۶۱۹۲۰۰۰۰۰۰	*	
۸	علی الحساب بیمه پردازی رانندگان	۴۲۱۱۰۰۰۰۰۰	*	

۴۳- با توجه به بهره مندی رانندگان درون شهری و بین شهری از تعهدات کوتاه مدت و تعهدات بلندمدت موضوع ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی، کدهای نگهداری حساب های هزینه مربوطه به همراه تفصیله بشرح ذیل می باشد:

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

کل	معین	تفصیلی	عنوان
۷۱	۳۰	۰۰۰۰۰۳	کمک ازدواج رانندگان
۷۱	۴۰	۱۰۰۰۰۳	کمک هزینه فوت و کفن و دفن رانندگان
۷۱	۴۰	۲۰۰۰۰۳	کمک هزینه فوت و کفن و دفن (مستمری بگیر) رانندگان
۷۱	۶۰	۱۰۰۰۰۳	هزینه سفر و اقامت بیمار و همراه رانندگان
۷۱	۶۰	۲۰۰۰۰۳	هزینه سفر و اقامت بیمار و همراه (مستمری بگیر) رانندگان
۷۱	۱۰	۰۰۰۰۰۳	غرامت دستمزد ایام بیماری رانندگان
۷۱	۲۰	۰۰۰۰۰۳	غرامت ایام بارداری رانندگان
۷۱	۵۰	۲۰۰۰۰۳	هزینه پروتز و اروتز (مستمری بگیر) رانندگان
۷۱	۵۰	۱۰۰۰۰۳	هزینه پروتز و اروتز رانندگان
۷۴	۱۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری بازنشستگی رانندگان
۷۳	۱۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری از کارافتادگی کلی ناشی از کار رانندگان
۷۳	۳۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری از کارافتادگی کلی غیرناشی از کار رانندگان
۷۳	۲۰	۰۰۰۰۱۵	غرامت مقطوع نقص عضو رانندگان
۷۳	۴۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری از کار افتادگی جزئی ناشی از کار رانندگان
۷۵	۱۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری بازماندگان فوت ناشی از کار رانندگان
۷۵	۳۰	۰۰۰۰۱۵	مستمری بازماندگان فوت غیر ناشی از کار رانندگان
۷۵	۴۰	۰۰۰۰۱۵	غرامت مقطوع فوت رانندگان
۷۲	۶۱	۰۰۰۰۱۵	بند (۲) مصوبه افزایش سال ۱۳۹۲
۷۶	۱۰	۰۰۰۰۱۵	حق سنوات رانندگان
۷۲	۱۳	۰۰۰۰۱۵	عیدی رانندگان
۷۲	۱۴	۰۰۰۰۱۵	کمک به تامین معیشت
۷۲	۶۰	۰۰۰۰۱۵	کمک به سبد خانوار رانندگان
۷۲	۱۱	۰۰۰۰۱۵	کمک هزینه اولاد رانندگان
۷۲	۱۲	۰۰۰۰۱۵	کمک هزینه عائله مندی رانندگان
۷۲	۱۶	۰۰۰۰۱۵	کمک هزینه مسکن رانندگان

فصل هشتم: سایر موارد

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۴۴- با توجه به این که قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۷۹/۲/۲۸، قانون خاص محسوب می‌گردد و تنها قشر خاصی از افراد را به تبع شغل آنان تحت پوشش قرار می‌دهد و از طرفی صدور کارت هوشمند رانندگی از سوی سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور جهت رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری صرفاً مجوز فعالیت در امر حمل و نقل جاده‌ای بوده و در دوره اعتبار کارت، این قبیل افراد می‌توانند در مشاغل دیگری نیز اشتغال به کار یابند، لذا به استناد ماده (۸) آیین نامه اجرایی قانون مزبور چنانچه افراد موصوف به عنوان بیمه شده اجباری در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی شاغل و لیست و حق بیمه آنان ارسال و پرداخت گردد، در دوره مذکور از شمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان خارج و کارفرمایان مربوطه می‌بایست لیست و حق بیمه آنان را همانند سایر کارکنان خود با رعایت مواد (۲۸) و (۳۹) قانون تأمین اجتماعی به سازمان ارسال و پرداخت نمایند. به منظور جلوگیری از تداخل و همپوشانی سوابق پرداخت حق بیمه، در صورت احراز اشتغال به کار و صحت لیست‌های ارسالی از هر حیث، وصول حق بیمه در اجرای قانون بیمه اجتماعی رانندگان بین شهری برای ماه‌هایی که لیست و حق بیمه آنان از طریق سایر کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی با نرخ ۲۷٪ کامل حق بیمه متعلقه با لحاظ دستمزد مقطوع رانندگان و روزهای کارکرد پرداخت گردیده است، موضوعیت نخواهد داشت و صدور گواهی جهت تمدید و یا تجدید کارت هوشمند بیمه شدگان مذکور بلامانع خواهد بود.

توجه: در صورت عدم سابقه بیمه پردازی در کارگاه‌های مشمول قوانین کار و تأمین اجتماعی (طبق لیست و یا بازرسی) در تمام و یا بخشی از دوره اعتبار کارت هوشمند رانندگی، واحدهای اجرایی می‌بایست نسبت به محاسبه و مطالبه حق بیمه متعلقه رانندگان در ایام مزبور برابر مقررات اقدام نمایند. (اصلاحی مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۸)

۴۵- وفق ماده واحده قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و اصلاحات بعدی آن و آیین نامه اجرایی مربوطه، مراجع صادر کننده کارت هوشمند رانندگی مکلفند به هنگام صدور، تمدید و یا تجدید کارت هوشمند، گواهی پرداخت حق بیمه را از راننده اخذ نمایند، لذا واحدهای نامنویسی و حسابهای انفرادی می‌بایست در مواجهه با رانندگانی که بدون اخذ گواهی مزبور کارت هوشمند رانندگی آنان صادر و یا تمدید گردیده است، نسبت به احصاء فهرست مشخصات آنان و ارسال به اداره کل ذیربط جهت انعکاس به مراجع صادر کننده کارت هوشمند اقدام نمایند.

تذکر: بدیهی است در صورت الزام و یا اجرای مقررات فوق الذکر در خصوص تمدید، تجدید یا صدور مجوز فعالیت رانندگان درون شهری از سوی مراجع صادر کننده مجوز، رعایت مراتب فوق از تاریخ لازم الاجرا شدن آن ضروری خواهد بود.

۴۶- در ارتباط با نحوه شمول رانندگان شاغل در آژانس‌های تاکسی تلفنی و وانت بار به قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری، لازم است ضمن انجام بازرسی کارگاهی از کلیه کارگاه‌های

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

موصوف همانند سایر کارگاهها نسبت به درج نام راننده و شماره پلاک وسیله نقلیه‌ای که با آن به امر رانندگی حمل و نقل بار و مسافر مشغول می‌باشد اقدام نمایند. بدیهی است برابر مصوبه شماره ۱۱۰۰/۶۷۵۴ مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۸ هیات مدیره سازمان، از تاریخ ۱۳۷۶/۷/۱ منحصراً رانندگان خود مالک می‌توانند از طریق قانون فوق‌الذکر و به صورت انفرادی نسبت به بیمه پردازی خود اقدام نمایند. سایر رانندگان و کارکنان دفتری شاغل در کارگاه‌های مزبور مشمول قانون عام تأمین اجتماعی بوده و کارفرمای ذیربط می‌بایست براساس مقررات اقدام به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه متعلقه نماید.

۴۷- کارفرمایان صنفی، باغداران و مالکین مزارع کشاورزی و... که دارای هریک از وسایط نقلیه موضوع قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون و بین شهری بوده و با وسیله نقلیه مزبور در کارگاه خود فعالیت می‌نمایند از شمول قانون اخیرالذکر خارج خواهند بود. بدیهی است این قبیل کارفرمایان در صورت نیاز به گواهی پرداخت حق بیمه جهت ارائه به مراجع ذیربط بمنظور صدور، تمدید یا تجدید کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی می‌توانند در چارچوب بخشنامه شماره ۹ مشترک فنی و درآمد و با عقد قرارداد نسبت به بیمه پردازی خود اقدام و گواهی سازمان مربوط به پرداخت حق بیمه را جهت صدور، تمدید یا تجدید کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی از سازمان اخذ نمایند.

۴۸- طبق ماده واحده قانون بیمه رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری (مصوب ۷۹/۲/۲۸) و اصلاحات بعدی آن مصوب ۸۸/۵/۳۱ و مواد (۳) و (۴) آئین نامه اجرایی قانون مزبور (مصوب ۱۳۸۰/۳/۹)، رانندگان حمل بار و مسافر درون و بین شهری به ترتیب به شرط داشتن پروانه کار و کارت هوشمند معتبر رانندگی، مشمول بیمه اجتماعی رانندگان می‌باشند و تمامی رانندگان زندانی اعم از تمام وقت در طول یک دوره، بند باز و متهمینی که بواسطه قرار تأمین بازداشت موقت، مدتی را در زندان بسر می‌برند، به شرط داشتن مجوز فعالیت معتبر اشتغال رانندگی (پروانه/کارت و...)، درخصوص رانندگان درون شهری و (کارت هوشمند / دفترچه کار) بابت رانندگان بین شهری، مشمول قانون بوده و حق بیمه مربوطه و متفرعات آن از رانندگان مزبور وصول خواهد شد. در مورد رانندگان موصوف لازمست پس از استعلام تاریخ اعتبار کارت هوشمند/ مجوز فعالیت رانندگی از مراجع صادر کننده ذیربط، نسبت به وصول حق بیمه وفق مقررات اقدام گردد.

توجه: در مواردی که بر اساس آرای قطعی محاکم قضایی رانندگان مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و بین شهری به محرومیت از حقوق اجتماعی محکوم گردند، علی‌رغم اعتبار کارت هوشمند رانندگی، از شمول قانون اخیرالذکر خارج خواهند بود.

۴۹- طبق تبصره (۴) ماده واحده قانون بیمه‌های اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و ماده (۷) آئین نامه اجرائی آن، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و پلیس راه مکلفند به هنگام تردد وسایط نقلیه باربری و مسافربری کارت هوشمند رانندگان را کنترل و در صورت عدم ارائه یا فقدان اعتبار آن طبق ماده (۷) قانون «الزام شرکت‌ها و مؤسسات ترابری حاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه مصوب ۱۳۶۸» برخورد نموده و

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

مشخصات راننده، بارنامه یا صورت وضعیت مسافری و مشخصات و آدرس شرکت و مؤسسه حمل و نقل صادر کننده بارنامه و یا صورت وضعیت را به اداره تأمین اجتماعی محل اعلام نمایند.

۵۰- برابر تبصره (۳) ذیل ماده واحده قانون بیمه‌های اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری، کلیه شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مکلفند از تحویل کالا یا مسافر به راننده ای که فاقد کارت هوشمند (یا مجوز فعالیت) معتبر از سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور و مراجع ذیربط می‌باشد خودداری نمایند. در صورتی که شرکت‌ها و مؤسسات مزبور بارنامه و یا صورت وضعیت مسافر جهت رانندگان فاقد کارت هوشمند معتبر صادر نمایند، برای بار اول مکلف به پرداخت معادل سه ماه حق بیمه یک راننده به ازای هر بارنامه و یا صورت وضعیت مسافر و در صورت تکرار مکلف به پرداخت معادل یک سال حق بیمه یک راننده به سازمان تأمین اجتماعی می‌باشند و واحدهای اجرایی می‌بایست حق بیمه مذکور را طبق ماده (۵۰) قانون تأمین اجتماعی از شرکت‌ها و مؤسسات صادر کننده بارنامه مطالبه و وصول نمایند.

۵۱- با توجه به اینکه مشخصات کلیه رانندگانی که مشمول معافیت حق بیمه سهم دولت و یا هدفمندسازی یارانه‌ها می‌باشند قبلاً احصاء و در سیستم مکانیزه مربوطه بارگذاری گردیده است، لذا سایر رانندگانی که اسامی آنان در فهرست مزبور درج نمی‌باشد از شمول معافیت حق بیمه خارج و می‌بایست نسبت به پرداخت حق بیمه متعلقه با نرخ ۲۷ درصد کامل اقدام نمایند.

۵۲- تغییر شعبه بیمه پردازی رانندگان بین شعب به شرح ذیل می‌باشد:

الف- واحد اجرایی مبدأ (وصول حق بیمه) می‌بایست نسبت به اخذ گردش حساب بر مبنای کل دوره های اعتبار کارت هوشمند یا مجوز فعالیت تا تاریخ انتقال با رعایت تاریخ شمول هر یک از رانندگان بین شهری و درون شهری و وصول بدهی متعلقه برابر مقررات اقدام نماید.

ب- واحد وصول حق بیمه مبدأ می‌بایست پس از وصول کلیه بدهی های بیمه رانندگان متقاضی و با درخواست واحد مقصد، نسبت به انتقال فایل پرونده وی از طریق سیستم نامنویسی متمرکز در واحد اجرایی مبدأ اقدام نماید.

پ- واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی شعبه جدید بیمه پردازی پس از تغییر شعبه توسط واحد مبدأ، می‌بایست مراحل دوره های اعتبار و سایر اقلام اطلاعاتی راننده را (همانند راننده جدید) ثبت و وی را جهت اخذ برگه پرداخت به واحد وصول حق بیمه هدایت نماید.

۵۳- رانندگان ترانزیت:

الف- با توجه به موافقتنامه مورخ ۷۲/۲/۱۲ و توافق به عمل آمده با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای (حمل و نقل پایانه‌های کشور) تاریخ شمول رانندگان ترانزیت از ۷۴/۲/۱ تعیین شده است. لازم به ذکر است رانندگان مذکور می‌بایست دارای کارت هوشمند رانندگی معتبر از سازمان متبوع باشند.

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

ب- در اجرای موافقتنامه فی مابین سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور و این سازمان مقرر گردیده است کلیه موسسات و شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی حق بیمه مربوطه را به میزان ۲۷٪ دستمزد تعیین شده (۱/۵ برابر حداقل دستمزد سنواتی شورای عالی کار در هر سال) کسر و حداکثر در مهلت مقرر ماده (۳۹) به شعب ذیربط ارسال و پرداخت نمایند.

۵۴- اتباع خارجی در صورت داشتن پروانه کار و مجوز اقامت معتبر از سوی مراجع ذیصلاح به صورت توأم، با احراز شرایط مقرر در قانون بیمه اجتماعی رانندگان و آئین‌نامه مربوطه مشمول این قانون خواهند بود.

۵۵- برابر قانون استفساریه قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۸۶/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی مادامی که رانندگان مشمول صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر نزد صندوق مذکور بیمه باشند، الزامی به بیمه شدن مجدد نزد سازمان تأمین اجتماعی نخواهند داشت.

۵۶- برابر ماده (۸) آئین‌نامه اجرائی قانون بیمه اجتماعی رانندگان مصوب ۸۰/۳/۹، شاغلان و بازنشستگان وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نیروهای نظامی و انتظامی که مشمول قانون خاص حمایتی هستند از شمول آئین‌نامه یاد شده و به تبع آن از شمول مقررات موضوع این بخشنامه مستثنی خواهند بود.

۵۷- واحدهای اجرایی که به اشتباه و یا سهواً لیست حق بیمه شرکت‌های تعاونی کارگزار رانندگان را خارج از مهلت مقرر اخذ نمایند، لازمست کماکان وفق مفاد بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۵/۱۶۳۵ مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۲ حوزه فنی و درآمد اقدام نمایند. بدیهی است مسئولیت کنترل، نظارت و اجرای موارد فوق الذکر با ادارات کل استان‌ها و مسئولین ذیربط واحدهای اجرایی خواهد بود.

۵۸- در مواردی که مشمولین این بخشنامه در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و یا بیمه اختیاری حق بیمه را پیش پرداخت نموده باشند، چنانچه با استفاده از مقررات این بخشنامه مبادرت به پرداخت حق بیمه نمایند، واحدهای امور بیمه‌شدگان می‌بایست قرارداد بیمه حرف و مشاغل آزاد یا اختیاری آنان را از تاریخ شروع پرداخت حق بیمه رانندگان که بطور همزمان پرداخت شده است مختومه و نسبت به استرداد حق بیمه مربوطه و حذف سوابق مزبور با رعایت سایر شرایط مقرر اقدام نمایند.

۵۹- افرادی که وفق قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری بیمه پرداز هستند، در صورت دارا بودن هرگونه مدارک و مستندات کارفرمایی از جمله پروانه کسب صنفی معتبر و...، چنانچه پس از بررسی‌های لازم (بازرسی تحقیقی) اشتغال آنان در شغل رانندگی احراز گردد، با داشتن سایر شرایط مقرر مشمول مقررات بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری خواهند بود.

سازمان تأمین اجتماعی

میرعال

بسمه تعالی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:

۱۰۰۰/۱۴۰۰/۱۱۰

تاریخ:

۱۴۰۰/۰۱/۱۴

پیوست:

«بخشنامه تنقیح، تلخیص و تجمیع»

۶۰- مرکز فناوری اطلاعات، آمار و محاسبات می‌بایست حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از صدور این بخشنامه تمهیدات لازم را به منظور بروزرسانی نرم‌افزارهای موجود و طراحی و پیاده‌سازی سایر نرم‌افزارهای مورد نیاز و ایجاد امکان اخذ کلیه آمار و اطلاعات مربوطه را با همکاری شرکت مشاور مدیریت و خدمات ماشینی تامین فراهم نمایند.

۶۱- این بخشنامه ضمن بازنگری در مفاد بخشنامه‌ها و دستورهای اداری صادره (طبق فهرست پیوست) تهیه و از تاریخ صدور جایگزین بخشنامه‌ها و دستورهای اداری مذکور می‌گردد.

مسئول حسن اجرای این بخشنامه مدیران کل درمان، مدیران کل بیمه‌ای، معاونین منابع و تعهدات بیمه‌ای، روسای ادارات وصول حق بیمه، نامنویسی و حساب‌های انفرادی، امور بیمه‌شدگان، مستمری‌ها و امور مالی و مسئولین متناظر ذیربط در واحدهای اجرایی خواهند بود.

میراثم موسوی

@omoorepeyman.ir